

Stördes den gamla kungsörnhonan?

Skånes första kungsörnshäckning skedde i det revir vi kallar södra Fyledalen och året var 1989. Fram t.o.m. 2015 misslyckades häckningen bara tre gånger och antalet ungar som producerats var då 36. Men därefter började det gå dåligt och den enda lyckade häckningen under åren 2016–2021 skedde 2018. Då fick paret ut en unge – den 37:e i ordningen.

Honan i paret har under många år varit densamma och hon fyllde 34 år 1 juli 2021. Hon är därmed den äldsta kända kungsörnen i Sverige och blott nio månader från att slå det finländska europarekordet på 34 år och 8 månader.

Det gick alltså dåligt för henne och partnern även 2021. Fyledalen är ett mycket välbesökt besöksmål året runt och antalet besökare ökar år för år. I år valde paret att bygga ett nytt bo lite mer undanskymt ifrån kullen vid Fyledalsvägen. Kanske för att örnnarna ville få lite mer lugn och ro? Det nya boet färdigställdes sent och häckningen påbörjades lite senare än förväntat. Boet byggdes nära landsvägen på östra sidan av dalen vilket många besökare också uppmärksammade. Härifrån var det lätt att komma för nära örnnarnas bo även om man höll sig utanför gränsen till djurskyddsområdet. Det har också varit mycket havsörn i dalen sent in på säsongen som kungsörnnarna fått hävda sig mot. De havsörnar som fotats där har ofta haft en välfylld kräva. Kanske fanns det en åtel i närheten?

Det nya boet var försett med bokamera och därför vet vi mycket om årets häckningsförsök. De två äggen lades 22 och 27 mars. Till en början såg det normalt ut med ruvningen och örnnarna bytte av varandra med jämna mellanrum. De såg dock lite mer oroliga ut än vanligt och de sökte hela tiden runt med blicken när de låg och ruvade. De verkade inte vara riktigt avslappnade helt enkelt.

Den 31 mars lämnade honan boet klockan 15:13 och hanen kom in direkt och började ruva. Allt såg normalt ut med hans ruvning, men honan kom inte tillbaka till boet mer den dagen. Hanen fortsatte att ruva hela natten och hela nästkommande dag och natt utan att honan kom till boet.

På morgonen 2 april märktes det att hanen behövde bytas av. Klockan 07:29 fäste han blicken på något i dalen och lämnade boet. Han var ute en timme och 20 minuter innan han kom tillbaka. Klockan 09:00 lämnade han boet igen.

Klockan 11:42 landade en kråka i boet och tittade nyfiket på äggen. Hanen var direkt där och jagade bort kråkan. Klockan 11:49 lämnade han boet igen. Bara fem minuter senare var kråkan tillbaka och på bara två minuter hade den lyckats att picka hål på båda äggen. Kråkan lämnade boet klockan 12:00 och hanen kom tillbaka 12:12. Han såg de söndriga äggen och åt upp det mesta av innehållet, varefter han lämnade igen 12:24. Klockan 13:58 kom kråkan tillbaka och åt upp vad som fanns kvar i äggen.

Den 3 och 4 april var hanen tillbaka i boet några gånger och den 5:e kom han med en grankvist. Dagarna efter bäddade han med nya kvistar och torrt gräs.

Den 10 april, klockan 15:16 kom honan äntligen tillbaka till boet. Hon hade då inte varit där på tio dagar. Hanen kom också dit och det såg ut som att honan tittade undrande på honom. Hon tittade runt i boet i en halvtimme, sedan lämnade hon igen. De följande dagarna besökte de bara boet under korta stunder.

Detta beteende är inte likt honan. Varför höll hon sig borta från boet de tio dagarna? Kan det ha varit något som skrämte henne så att hon inte vågade komma till boet? Honan var synlig i dalen under denna tid och hon sågs ofta sitta i sitt favoritträd eller på en staketstolpe nära detta träd. Härifrån hade hon bra översikt över dalen och även över området bakom den trädbevuxna slutningen som bona finns i.

Jag lade ut ett inlägg på Facebook med vädjan om att visa hänsyn och hålla avstånd till kungsörnnarna på kvällen 9 april och dagen efter kom hon tillbaka till boet. Var det bara en tillfällighet?

DAVID FOLKESSON
MALMÖ

Kråkan pickade raskt hål på båda äggen.
Foto: Bokamera.

Hanen åt upp innehållet i de skadade äggen.
Foto: Bokamera.

Honan (överst) tittar frågande på hanen. – "Vad har du gjort?".
Foto: Bokamera.